

EEC OG DYRTID

Utgitt av:
ARBEIDERKOMITEEN MOT EEC OG DYRTID
OG RØD FRONT-STYRET I DET NORSKE
STUDENTERSAMFUND.

INNLEDNING

»Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid» ble nedsatt på et møte i Oslo den 29. september, innkalt av klubben ved Norgas og styret i Oslo Sporveisbetjenings Forening.

På møtet ble det vedtatt en resolusjon, som utgjorde basis for utarbeidelse av det aksjonsgrunnlag som gjerfgis på neste side.

Formålet med denne brosjyren er å utdype innholdet i aksjonsgrunnlaget. Vi håper at brosjyren kan danne grunnlag for studier i lokale aksjonsgrupper, og at den kan være til hjelp i agitasjon og propaganda.

Vi er takknemlig for å motta kritikk av brosjyren og eventuelle opplysninger i forbindelse med EEC-spørsmålet som ikke er kommet med i vår framstilling.

Vi står til rådighet med ytterligere agitasjons- og propaganda-materiale, og er interessert i å få kontakt med alle grupper som slutter opp om vårt grunnlag.

Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid

Postboks 3829 Ullevål Hageby

Oslo 8

Økonomiske bidrag til arbeidet kan sendes over postgiro 20 88 77.

AKSJONSGRUNNLAG FOR ARBEIDERKOMITEEN MOT EEC OG DYRTID

Hvem rammes i dag?

De økonomiske og sosiale kår for alle grupper av arbeidsfolk – arbeidere, funksjonærer og tjenestemenn, gardbrukere og fiskere, småhandlere, trygdede, ungdom under utdanning og soldater, er i dag utsatt for en raskt økende forverring.

Hvem tjener – hvem taper?

MOMS betyde økte vansker for dem som må bruke hele lønna til nødvendige livsmidler, men enorme fordeler for storkapitalen og dens investeringer.

Rasjonaliseringen presser arbeiderne hardere og gir kapitaleierne større utbytte.

Strukturrasjonaliseringen tvinger småbrukere og fiskere fra gård og grunn, raser småindustrien, skaper arbeidsløshet, og medfører en voldsom økning i sosiale problemer av alle slag i tettstedene. Men samtidig innebærer den økt statlig subsidiering av storkapitalen.

Dyrtiden er begynt. De små lønnsøkningene undermineres konsekvent gjennom stadig stigende priser og høyere avgifter. Statsbudsjettet er bare det foreløpig siste eksempel på dette.

Forverringen av levevilkårene fører altså til en økning i kapitalopphopningen og monopoliseringen hos de ledende eiergrupper innen norsk næringsliv. Forverringen er ingen naturkatastrofe, men henger sammen med storkapitalens krav om å få Norge inn i EEC.

Hvorfor skal vi inn i EEC?

Gjennom norsk EEC-medlemskap vil storkapitalen bedre sin internasjonale konkurranseposisjon. Men for at storkapitalen skal stå sterkt nok rustet i denne konkurransen, må den på forhånd intensivere sin utbygging av hele det arbeidende folket, og styrke monopoliseringen til det ytterste.

Her er det behov for å spenne livremmen inn!

Hvilke konsekvenser har EEC for oss?

Et EEC-medlemskap vil få katastrofale følger for arbeidsfolks livsinteresser. De tiltak som er gjort allerede for å tilpasse norsk økonomi til EEC, gir en klar pekepinn om dette. Arbeidsfolks kår innen EEC gir også klar beskjed om hva vi kan vente såvel politisk som økonomisk:

- Økt monopolisering, sterkere direkte makt til kapitaleierne gjennom det overnasjonale Brussel-byråkratiet.
- Lavere reallønninger, skjerpning av *dyrtiden*.
- Alvorlige innskrenkninger i *fagorganisasjonenes handlefrihet*, fare for innskrenkninger i de borgerlige rettighetene.
- Økt antall *fremmedarbeidere* for å holde lønningene nede, og for å sette arbeidsfolk med felles klasseinteresser opp mot hverandre.

- Fullstendig *fjerning av næringsgrunnlaget for småbrukere og fiskere*, sentralisering av bosettingsstrukturen, og slumutvikling i tettstedene.
- *Økt arbeidsløshet*, dårlig for eldre arbeidere, og forsterket *tvangsflytting av arbeidskraften*.

Et eventuelt norsk EEC-medlemskap vil bety *nedbryting av den nasjonale suvereniteten*, en nedbryting som styrker både den norske og den internasjonale monopolkapitalens utbytting av folket. Samlet vil dette innebære intensivering av de angrep monopolkapitalen i dag retter mot arbeidsfolks levevilkår, og en betydelig svekkelse av arbeidsfolks muligheter til å føre forsvarskamp for sine livsinteresser mot de samme framstøt.

Vi krever:

På denne bakgrunn må vårt krav til styresmaktene bli at det straks blir satt en stopper for monopolkapitalens EEC-politikk i Norge.

Konkret betyr dette:

- Avbryt forhandlingene i Brussel.
- Stopp alle angrep på fagorganisasjonenes handlefrihet, på de demokratiske rettigheter og den nasjonale suverenitet.
- Slutt på dyrtidsutviklingen. Full prisstopp på dagligvarer og husleier.
- Momsen øyeblikkelig vekk fra dagligvarer, strøm og brensel.
- Ned med rentesatsene. Økt investeringsavgift og strengere beskatning av de store inntekter og formuer.

Hvordan må kampen føres?

Storkapitalen og staten vil ikke frivillig bøye seg for disse krav. Skal kampen for arbeidsfolks livsinteresser lykkes, må den *organiseres på grunnplanet*. Vi må stå sammen, og det arbeidende folk må sjøl lede kampen.

Arbeiderklassens historie – og nå nylig Sauda-arbeidernes konsekvente streikekamp, som ga 30% i lønnsøkning i motsetning til LO/NAF's 9,5% – viser klart at når arbeidsfolk står samlet, og bruker de maktmidler de sjøl rår over, gir kapitaleierne etter, og arbeidsfolk vinner fram. Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid – nedsatt av et møte av fagorganiserte i Oslo etter initiativ fra bedriftsklubben ved NORGAS og styret i Oslo Sporveisbetjenings Forening – oppfordrer derfor alle til å ta opp saka i sine organisasjoner, og til å slutte seg sammen i aksjonskomiteer *for* folkets livsinteresser og *mot* EEC og dyrtid – på den enkelte arbeidsplass, i det enkelte distrikt, på skoler og universiteter og blant soldatene.

Alle lag av det arbeidende folket må slutte seg sammen i en felles

kampenhet på grunnplanet. Sammen har vi styrke til å verne om de gode arbeidsfolk her i landet har vunnet gjennom generasjoners kamp, og vende utviklingen til nye seire!

**ARBEIDERE OG FUNKSJONÆRER, TJENESTEMENN,
GARDBRUKERE OG FISKERE, SMÅHANDLERE,
TRYGDEDE, UNGDOM UNDER UTDANNING OG SOLDATER:**

REIS LOKALE KRAV MOT EEC OG DYRTID!

ORGANISER LOKALE AKSJONSKOMITEER!

GI TILSLUTNING TIL ARBEIDERKOMITEEN MOT EEC OG DYRTID

PÅ DENS AKSJONSGRUNNLAG!

FELLES KAMP MOT FELLES FIENDE!

ENHET GIR SEIER!

DYRTIDEN – ET RESULTAT AV MONOPOLKAPITALENS EEC-FORBEREDELSE

Vi er i dag inne i en periode med en prisstigning som er kraftigere enn på mange år. Denne voldsomme prisstigningen rammer alle grupper av folket med unntak av monopolkapitalistene, som i stedet får en rekke skattelettelser. Et eksempel finner vi i Dagbladet for lørdag 5. september, slatt opp øverst på førstesiden med overskriften »Eventyrpriser på tankaksjer». Dagbladet kan fortelle om eventyrlige skattefrie kapitalgevinster på grunn av kursstigning på aksjer, idet gevinst ved salg av aksjer ikke lenger beskattes. Begrunnelsen for å oppheve denne beskatningen var at den vanskeliggjorde aksjeoverføringer. Og grunnen til at aksjeoverføringer skal gjøres lettere er at dette fremmer ytterligere konsentrasjon, dvs. monopolisering, av norsk industri og handel, noe som er nødvendig for monopolkapitalen hvis Norge skal inn i EEC. Dette har »næringslivets» organisasjoner og staten klart sagt fra om.

Statsbudsjettet – et EEC-budsjett

Forslaget til nytt statsbudsjett forsterker dette bildet. Her legges nye økonomiske byrder på folket gjennom økte avgifter og økt folketrygdpremie, mens kapitaleierne får lettelser ved at selskapsskatten reduseres fra 30 prosent til vel 26. Om reduksjonen av selskapsskattene har staten selv sagt fra at den er et ledd i skatteomleggingen i forbindelse med EEC-tiltaket momsen. Dette viser tydelig at statsbudsjettet er et »EEC-budsjett». Reduksjonen i selskapsbeskatningen følger opp en rekke andre tiltak som har til hensikt å skaffe de selskapene som har størst profitt, ytterligere økonomiske midler til monopolisering, blant annet ved oppkjøp av andre mindre kapitalsterke bedrifter, slik at de store monopolene skal stå sterkere innen EEC. Gjennom økningen av Folketrygdens fonds skaffes ytterligere kapital til veie til monopolisering ved at fondsmidlene lanes ut til monopolkapitalen til lav rente og ved støtte til A/S Laneinstituttet for Strukturrasjonalisering – Strukturfinans. At dette er et EEC-tiltak, sier Regjeringens Markedsutvalg rett ut i forbindelse med liberaliseringen av kapitalbevegelsene innen EEC-området: »Muligheten for å

kanalisere kreditt-tilgangen til de mest prioriterte formål vil kunne bli mindre ved en slik liberalisering, *selv om dette i stadig større grad vil bli oppveiet ved disponeringen av folkepensjonens fond*. (Vår uth.) Dette er bare et av mange eksempler som viser at arbeidsfolk må betale utgiftene til monopolenes EEC-forberedende tiltak. Statsbudsjettets forslag om økte avgifter på gods-transport og økningen av arbeidsgiverandelen til Folketrygden vil også føre til økt rasjonalisering og strukturrasjonalisering, til EEC-monopolisering. Dette vil også arbeidsfolk på lengre sikt måtte betale gjennom økte produktpriser.

Prisstigningen rammer arbeidsfolk – monopolene øker profitten

Et raskt blick på konsumprisindeksen gir et visst bilde av prisutviklingen. Mens indeksen i løpet av hele 1969 økte med 3,3 poeng er økningen i de 9 første månedene i år hele 11,2 poeng. Før årets tariff-forhandlinger var avsluttet hadde prisstigningen allerede spist opp det lønnstillegget som ble gitt. Når vi i tillegg tar i betraktning det forhold at prisstigningen på mat, boliger, lys og brensel har vært større enn det konsumprisindeksen viser, ser vi at det i første rekke er arbeiderfamiliene prisstigningen har gått ut over. Ifølge nylig fremlagte beregninger fra statens Aukrust-utvalg, vil prisstigningen bli enda sterkere i 1971 enn i år.

En stor del av prisstigningen skyldes innføringen av momsen 1. januar i år. Det norske moms-systemet er bygd opp etter det samme mønster som moms-systemene i EEC-landene, og momsen ble blant annet innført for å få Norge med i EEC. Den ene grunnen til dette er at moms etter hvert vil bli obligatorisk i alle EEC-landene. Den andre grunnen er at moms-systemet skal skaffe de norske industrimonopolene ytterligere kapital til struktur-rasjonalisering slik at de skal stå sterkere hvis Norge blir med i EEC. Blant annet ble investeringsvarer fritatt for moms. Mens vanlige folk må betale 20 prosent moms, slipper derfor kapitaleierne unna med en investeringsavgift på 13 prosent, et tall som er lavere enn den gamle omsetningsavgiften på 13,64 prosent, som også gjaldt for investeringer. På toppen av det hele er det meningen at investeringsavgiften etter hvert skal trappes ned og falle bort, etter forslag fra Norges Industriforbund: «Hvis myndighetene ikke finner å kunne gå til full fritagelse med en gang, foreslås at det foretas en reduksjon av avgiften ved avtrapping til full fritagelse ved innførelse av et eventuelt merverdiavgiftssystem, og senest ved vår inntreden i EEC.» Dette synet på investeringsvarer harmoniserer godt med moms-systemet i EEC-landene, som etter Regjeringens Markedsutvalgs rapporter «vil etablere et avgiftssystem som i realiteten fritar disse varer for avgift».

Borgerskapet og dets aviser vil ha det til at det er økte lønninger som fører til prisstigning. Men ifølge Aukrust-utvalgets beregninger kan lønnsøkninger bare forklare en liten del av prisstigningen. Samtidig har vi jo sett at lønnsøkningene ved siste tariff-oppgjør allerede var spist opp av den forutgående prisstigningen. LO-ledelsen og topp-pampene i DNA gir bønder og fiskere skylden for den voldsomme prisstigningen. Dette er heller ikke riktig, noe vi blant annet kan lese ut av en oversikt over prisstigningen på de varer studentkantinene ved Universitetet i Oslo kjøper inn. Den viser at det tvert imot er foredlingsmonopolene innen fiske og jordbruk som har skyld i prisøkningen. Vi gir her et utdrag av oversikten over prisstigningen på fiskevarer fra 1/11 1969 til 10/7 1970:

Fisk:	Innkjøpspriser		Diff. i kr.:	Økning i pst.:
	Pr. kg. 1/11 1969 i kr.:	Pr. kg. 10/7 1970 i kr.:		
Fiskepudding	3,60	4,80	1,20	33 1/3
Fiskeboller	3,75	4,92	1,17	31,2
Fiskekaker	3,80	4,97	1,17	30,8
Torskepanetter	6,45	8,15	1,70	26,3
Seipanetter	6,19	6,63	0,44	7,1
Seifilet	4,95	4,80	-0,15	
Torskefilet m/skinn	6,00	5,16	-0,84	
Torskefilet salt	4,80	4,80		
Torskefilet røket	7,00	7,20	0,20	2,9

Denne oversikten viser klart at det er høyt bearbejdede fiskeprodukter som er økt i pris, mens fiskerne får mindre igjen for sitt råstoff. Foredlingsmonopolene øker altså profitten gjennom prisstigning.

Det samme bildet finner vi når det gjelder kjøttvarer. Mens f. eks. pølse har økt i pris med 20,3 prosent og falukorv med 33,8 prosent etter den samme oversikten, har f. eks. bacon, svinekoteletter og lever gått ned i engros-pris. Også i jordbrukssektoren er det foredlingsmonopolene som tar til seg økt profitt gjennom prisstigning. Situasjonen for bønder og fiskere på bakgrunn av denne utviklingen skal vi komme tilbake til.

Prisstigningen skyldes EEC-forberedelsene

Vi har allerede pekt på at prisstigningen i år har vært uvanlig sterk. Denne særegenheten skyldes at prisstigningen skal skaffe monopolkapitalen økt profitt og dermed økte økonomiske ressurser til rasjonalisering og strukturrasjonalisering, med andre ord til monopolisering, slik at den skal stå bedre rustet hvis Norge blir medlem av EEC. Vi har også sett at prisstigningen finner sted på to måter. Den ene måten er at monopolene skrur i været sine produktpriser, som med høyforedlede fiskeprodukter. Den andre måten er ved økte avgifter til staten, som økning i folketrygdavgiftene. Poenget er imidlertid at også den andre måten skaffer monopolene økte økonomiske midler, ved at staten, som vi har sett, subsidierer strukturrasjonalisering gjennom offentlige, halvoffentlige og private selskaper med penger som er betalt til staten av arbeidsfolk. Blant annet blir arbeidsløshetsstrygdens fonds brukt til å strukturrasjonalisere folk vekk fra sine arbeidsplasser.

Selv om staten på vegne av den norske monopolkapitalen ikke hadde søkt om medlemskap i det europeiske monopolfellesskapet ville selvfølgelig monopolkapitalen drevet med strukturrasjonalisering og rasjonalisering. Men saken er den at de forskjellige rasjonaliseringsformene og den dertil hørende prisstigning er blitt intensivert på grunn av søknaden om norsk EEC-medlemskap. En rekke stortingsdokumenter fra 1966, 1967 og 1968 viser dette klart.

Vi kan derfor trygt slå fast at en stor del av prisstigningen skyldes kapitaleiernes monopoliseringstiltak i forbindelse med ønsket om å komme med i EEC. For Aksjonskomiteen betyr dette at kamp mot prisstigning er en av kampformene mot EEC, samtidig som kamp mot prisstigning isolert uten å kjempe mot EEC-medlemskap er å villedde kampen.

EEC-forberedelsene rammer bønder og fiskere hardt

Statens og monopolkapitalens forberedelser til EEC-medlemskap har også gått ut over bønder og fiskere. For å sikre industrien rikelig tilgang på arbeidskraft har staten ført en politikk overfor disse gruppene som har tvunget fram en voldsom rasjonalisering og strukturrasjonalisering. Daglig legges det ned 10–15 gårdsbruk, og stadig flere fiskere blir tvunget til å ta seg jobb som lønnsarbeidere hos industrimonopolene innen fiskesektoren.

Bøndene er en yrkesgruppe som i lang tid har vært presset og utnyttet av monopolkapitalen og staten. De jordbruksavtalene som bondeorganisasjonene og staten har kommet fram til i fellesskap har bare vært et redskap for staten og monopolkapitalen til å holde bøndene nede på et lavt inntektsnivå for å

lette strukturrasjonaliseringen i jordbruket. I tillegg kommer at mens de prisene bondene får for sine produkter økte med 17,8 prosent i perioden 1964–68, så økte prisene på bondenes produksjonsmidler i samme periode med 20,1 prosent.

De bondene som har fått merke statens strukturrasjonaliseringspolitikk hardest på kroppen er småbrukerne. Statens tilskuddsordninger til jordbruket, som ofte er overføringer fra den ene bondes lomme til den andres, favoriserer de store brukene. For å komme inn under tilskuddsordningene kreves det at bruket skal ha en viss størrelse. Resultatet har blitt at samtidig som småbrukerne har blitt rasjonalisert vekk, så har det grodd opp f. eks. egg- og fleske-»fabrikker».

Innen fiskesektoren ser vi det samme. Fiskarbankens utlån gis konsekvent til folk og rederier som vil skaffe seg store båter. Det er mye lettere å få lånt 1 million kroner til en stor båt enn 10 000 kroner til en liten. Dette harmonerer godt med EEC's regler, hvor statsstøtte bare kan gis til bygging av fiskefartøyer på 50 bruttotonn eller mer. Samtidig har sjarkefiskerne i stor grad vært holdt utenfor minstelottsordningen. Også den direkte statsstøtten

Fiskebåter ved kai i Henningsvær. Er dette synet snart en saga blott?

til fiskeriene har støttet opp om industrimonopolene som har store trålere til disposisjon. På et tidspunkt da statstilskuddene til sjarker pr. ukeverk var fra 14 kroner til 21 kroner, utgjorde de i Nord-Norge over 200 kroner pr. ukeverk for båter over 80 fot. Også for fiskerne gjelder det at prisen på produksjonsredskapene har steget sterkt.

Fiskesalgslagene som står for oppkjøp av fisken, fastsetter prisen i nært samarbeid med staten. Nedenstående tabell viser at de skaffer fiskeforedlingsmonopolene billig råstoff, noe som er nødvendig hvis Norge skal inn i EEC:

Gjennomsnittspriser til fisker i kr. pr. kg.

Fiskesort	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Kveite	4,06	4,10	4,49	5,07	5,39	4,93	5,11
Skrei	1,04	1,17	1,26	1,37	1,49	1,43	1,26
Vårtorsk	0,90	0,98	1,15	1,19	1,21	1,16	1,04
Sei	0,58	0,53	0,65	0,67	0,63	0,66	0,59
Makrell	0,70	0,50	0,47	0,38	0,23	0,22	0,28

Tabellen er fra Øk. utsyn 1969 og er i løpende kroner. I samme perioden steg levekostnadsindeksen med 24 prosent. Samtidig som monopolene har fått billig råstoff, har det derfor blitt stadig verre for fiskerne. Dette har gitt seg utslag i en stadig nedgang i fiskernes realinntekt de siste årene.

I tillegg til de direkte forverringstiltakene fra staten er bønder og fiskere rammet av den generelle prisstigningen. Staten har oppnådd en drastisk nedskjæring av antallet aktive bønder og fiskere slik at industrien har fått ny arbeidskraft. Dette har, som vi skal se, vært nødvendig for staten for å sikre industrimonopolenes EEC-interesser.

ARBEIDSFOLKS KÅR I EEC

Hvis Norge går inn i det europeiske monopolfellesskapet EEC, vil forholdene for arbeidere, bønder og fiskere bli ytterligere forverret. I første omgang vil EEC-medlemskap bety en voldsom skjerpning av dyrtida. På lengre sikt vil lønnsnivået presses nedover til EEC-nivået, og arbeidsforholdene vil bli verre. Dette skyldes EEC's lover og forordninger, som konsekvent støtter opp om monopolkapitalens politikk mot folket.

Vi skal her i første omgang se litt på arbeidsfolks kår i EEC.

EEC fører til økt monopolisering.

Hovedprinsippene i Roma-traktaten består for det første i en nedbrytning av tollsrankene innen EEC, slik at forholdene legges til rette for utvidelse av storkapitalens avsetningsmarkeder (artikkel 9 i traktaten). For det andre slås prinsippet om arbeidskraftens frie bevegelighet fast, slik at arbeidskraften kan flyttes dit kapitalen til enhver tid har behov for den (artikkel 48). For det tredje håndhever artiklene 52, 59 og 67 prinsippene om den frie etableringsrett og kapitalbevegelse.

Realiseringen av disse hovedprinsippene har ført til en styrking av monopolkapitalen og en forverring av arbeidsfolks levekår. Utviklingen innen EEC kjennetegnes av en stadig forsterket monopolisering. Strukturrasjonaliseringen medfører på den ene siden avfolkning av utkantdistriktene, nedlegging av mindre bedrifter og omfattende arbeidsløshet – og på den andre siden konsentrasjon av produksjonen og distribusjonen på et fåtall sammenslutningers hender. Rasjonaliseringen innebærer en sterk økning i arbeidspresset i form av økt produksjon pr. gjennblivende arbeider. Skatetrykket øker på arbeidsfolk, mens det gjennomføres stadig nye skattelettelser for kapitalen. En sterk prisstigning holder reallønningene nede på et lavt nivå.

Gjennom monopoliseringen og utvidelsen av markedet søker kapitalen å opprettholde profitten, og unngå de kriser som stadig truer. Men dette kan bare skje på bekostning av arbeidsfolk, ved å øke prisene og utbyttingen av arbeidskraften. Jo større kontroll et selskap – eller en sammenslutning av

selskaper – vinner over produksjonen og distribusjonen av en varesort, desto bedre blir det i stand til å sette prisene på varene på et kunstig høyt nivå, og på denne måten trekke til seg ekstraprofitt i form av kjøpekraft som ellers ville gå til innkjøp av andre varer. Denne kontrollen kan de store selskapene også oppnå ved å inngå avtaler om å opprettholde et visst prisnivå. Det er dette som skjer innen EEC. En direktør i det tradisjonsrike krigsprofitørfirmaet I. G. Farben uttrykte det slik: »En priskrig er bare til fordel for konsumentene, mens opprettholdelsen av et visst prisnivå er til fordel for alle konkurrenter.»

De overnasjonale organer innen EEC har som hovedoppgave å fremme de interesser I. G. Farben-direktøren står for. I en betenkning om monopolisering fra 1966 sier EEC-kommisjonen: »Mens det tidligere ble lagt vekt på farene ved konsentrasjonstendensene, har Kommisjonen i sin betenkning nå understreket at en slik utvikling som hovedregel er nødvendig og ønskelig, og at Kommisjonen ser det som sin oppgave å rydde av veien mulige hindringer, særlig de hindringer som skyldes skatte- og selskapsrett.»

Den ekstraprofitt som monopolene vinner gjennom å opprettholde prisene på et kunstig høyt nivå, kan imidlertid bare holdes oppe ved en stadig utvidelse av markedene. Monopolene kan nemlig selvsagt ikke skape noen profitt på markedet. All profitt skapes av arbeidskraften i produksjonen. De kan bare oppnå ekstraprofitt ved å trekke kjøpekraft bort fra varene til de små og mellomstore bedriftene, som dermed etter hvert utkonkurreres. Derfor må stadig flere land, blant annet Norge, trekkes inn i EEC. Og den norske monopolkapitalen ivrer for norsk medlemskap for å kunne delta på like fot med den europeiske monopolkapitalen i jakten etter ekstraprofitt.

Monopoliseringen i EEC rammer arbeiderne.

Men det er ikke nok for monopolkapitalen å oppnå ekstraprofitt i konkurransen *på markedet*. Monopolkapitalen må samtidig øke *utbyttet av arbeidskraften*, det vil si rasjonalisere produksjonen og intensivere arbeidstempoet uten tilsvarende lønnsøkninger. Denne rovdriften på arbeidskraften nødvendiggjøres av den stadig mer skjerpede konkurransen innen den europeiske monopolkapitalen og mellom europeisk, amerikansk og japansk monopolkapital. Derfor er det tatt opp planer om å danne et såkalt »europeisk selskap». Den norske regjeringens markedsutvalg sier det slik i sin rapport III: »Aktualiseringen av spørsmålet om det europeiske selskap har sin bakgrunn i at visse grener av Fellesskapets industri etterhvert er blitt stilt overfor en økende konkurranse fra store industrikonserner i tredjeland. Det er antatt at Fellesskapets egen industri vil kunne bedre sin konkurransevne ved

å foreta fusjoner over landegrensene. Nye rettsregler er en nødvendig forutsetning for at slike fusjoner skal bli gjennomført i et noe større omfang.»

Utviklingen innen kull- og stålproduksjonen innen EEC er et godt eksempel på hvordan monopoliseringen øker kapitalens utbytte av arbeidskraften. Allerede i 1951 opprettet kull- og stålmonopolene i Benelux-landa, Tyskland, Frankrike og Italia *Det europeiske kull- og stålfellesskapet (CECA)*. Denne organisasjonens overnasjonale organer – som er videreført i EEC – har muliggjort en voldsom strukturrasjonalisering innen kullproduksjonen og en økende konsentrasjon av kapital og produksjon innen stålsektoren. Kullgruvearbeiderstreikene i Belgia er et tegn på at dette har gått ut over arbeidsfolk. Markedsutvalgets rapport I gir klart belegg for dette: »Med finansiell støtte fra Den høyere myndighet har kullindustrien i medlemslandene søkt å møte den nye situasjon gjennom rasjonaliseringstiltak, særlig ved å nedlegge driften i de minst lønnsomme kullgruvene. Mens det ved slutten av 1957 fantes i alt 416 gruver i drift i Fellesskapet, var tallet i 1965 gått ned til 240. Gruvenes gjennomsnittlige dagsproduksjon gikk opp fra 2085 tonn til 3390 tonn i samme tidsrom. Antall ansatte i kullindustrien gikk ned fra 800 000 i 1960 til ca. 700 000 i i 1965. Herav var ca. 100 000 utenlandske arbeidstakere, ca. 1/4 fra andre medlemsland og ca. 3/4 fra tredjeland.»

Streikende gruvarbeidere i Dortmund, Vest-Tyskland. 10 000 arbeidere deltok i streiken i Dortmund.

Dette innebærer kort og godt en strukturrasjonalisering som setter arbeidsfolk som har jobbet i en bedrift i mange år brutalt på porten, øker arbeidstempoet for de gjenværende arbeiderne, og på denne måten øker utbyttet av arbeidskraften pr. arbeider. Styrkingen av monopolkapitalen skjer, og kan bare skje på bekostning av arbeidsfolk.

Stor arbeidsledighet og fremmedarbeiderproletariat.

På den ene siden innebærer strukturrasjonaliseringen et økt utbytte av den sysselsatte arbeidskraften. På den andre siden medfører den en omfattende arbeidsløshet blant dem som blir satt på porten. Pr. i dag er det omkring en halv million arbeidsløse i Frankrike. Arbeidsløsheten økte i Frankrike fra 80 731 i 1957 (året før EEC-samarbeidet trådte i kraft) til 483 000 i 1968. Skjult arbeidsløshet kommer i tillegg. Også de andre EEC-landa med Italia i spissen har stor arbeidsløshet. I hele EEC-området var det i 1968 1 694 000 arbeidsledige.

Prinsippet om arbeidskraftens frie bevegelighet har frambrakt et fremmedarbeiderproletariat som er omtrent like stort som negerproletariatet i USA. La oss holde oss til Frankrike, hvor det altså er en arbeidsløshet på en halv million. Trass i dette utgjør fremmedarbeiderne 11% av den aktive franske befolkningen og nærmere 25% av den industrielle arbeidskraften. (I Vest-Tyskland utgjør de 14% av den manuelle arbeidskraft og i Belgia 23% av den industrielle arbeidskraft.)

Hva betyr dette? Jo, at trass i arbeidsledighet i Frankrike og i andre EEC-land, beholdes importen av fremmed arbeidskraft, fordi det er i monopolkapitalens interesse. De økonomiske og sosiale utgiftene til fremmed arbeidskraft kan holdes nede på et minimalt nivå. I de store byene er det oppstått rene slumstrøk og arbeiderghettoer av gamle skur og rønner. Fabrikkbygninger fylles med senger, og brukes som herberger. Bare i Paris-området bor ca. en halv million mennesker (nøyaktig det samme antall som de arbeidsledige i Frankrike!) i slike »herberger».

Fremmedarbeiderne blir brukt til å holde lønningene nede. De er å finne på arbeidsplasser som er så lavt lønte at den innenlandske arbeidskraften ikke vil jobbe på dem. Ofte jobber de i 60–70 timer i uka uten overtidsbetaling. Særlig de fremmedarbeidere som er ansatt ulovlig, har helt umenneskelige arbeidsvilkår.

Fremmedarbeidernes funksjon er altså å spille rollen som en viktig arbeidskraftsreserve for monopolkapitalen. I lavkonjunkturperioder representerer de et overskudd på arbeidskraftsmarkedet som brukes til å holde lønningene nede. Hvis de ikke hadde vært tilstede, ville det ha betydd større

utgifter for monopolkapitalen til arbeidskraften. Hvis det så setter inn en høykonjunktur, representerer fremmedarbeiderne den arbeidskraftsreserve som skal til for å øke produksjonen tilstrekkelig til å innkassere mest mulig profitt.

Fremmedarbeiderne kommer ofte fra industrielt tilbakeliggende land og områder. De har ofte ikke forventning om å arbeide så lenge på samme stedet. Derfor deltar de lite i arbeiderklassens faglige og politiske kamp. Monopolkapitalen forsøker også å så splittelse mellom fremmedarbeiderne og de innenlandske arbeiderne, for ytterligere å svekke arbeidsfolks slagkraft.

Arbeidskraften tvangsflyttes i EEC.

For effektivt å fremme strukturrasjonaliseringen og å gjøre bruk av dem som blir arbeidsløse som følge av rasjonaliseringen har EEC opprettet «Det europeiske sosialfond». Det brukes til å omskolere og tvangsflytte arbeidskraften. Markedsutvalgets rapport I sier: «Et meget viktig arbeidsmarkeds-politisk virkemiddel er Det europeiske sosialfond, traktatens artikler 123-27. Fondet har til formål å fremme sysselsettingen og arbeidskraftens geografiske og yrkesmessige bevegelighet. . .» Videre heter det at fondet inngar som et ledd i kampen mot «lite lønnsom sysselsetting», et pent uttrykk for at fondet skal brukes til å rasjonalisere bort arbeiderne i industrier som ikke gir monopolkapitalen høy nok profitt. I perioden 20. september

Slik bor fremmedarbeidere i Paris.

1960–31. desember 1965 ble det utbetalt 31,7 millioner dollars i tilskudd til flytting og omskolering av 454 073 personer. I Markedsutvalgets rapport V heter det videre om dette at »hovedproblemene på arbeidsmarkedet i EEC i årene etter at Traktaten trådte i kraft har endret seg fra en omfattende arbeidsløshet til strukturendringer i arbeidslivet som fører med seg forskjell mellom etterspørselen etter og tilbudet på arbeidskraft, undersysselsetting og potensiell arbeidsløshet. *I de neste 10 år vil i det minste 10 prosent av yrkesbefolkningen i Fellesskapet måtte skifte arbeid.* Denne situasjonen gjør det særlig nødvendig å øke arbeidskraftens yrkesmessige og geografiske mobilitet. Kommisjonens forslag vil innebære at Sosialfondet vil få et noe utvidet arbeidsområde og at reglene om tilskudd til omskolering og flytting m. v. må gjøres mer fleksible, slik at fondet kan gå mer aktivt til verks og selv ta initiativet til å fa gjennomført tiltak . . . Det forutsettes at fondets utgifter vil stige meget betydelig, opp til 250 mill. r. e. (dollars) pr. år.»

EEC's »sosial-politikk» gar altså entydig ut pa a gjennomføre en effektiv strukturrasjonalisering, og en omskolering og tvangsflytting av arbeidskraften dit den trengs til enhver tid – gjennom Sosialfondet. Og hvem skal betale Sosialfondet? Som vi skal se nærmere på, blir det arbeidsfolk som gjennom et økende skattetrykk skal punge ut for dette manipuleringsmidlet i monopolkapitalens hender!

Yrkesopplæringen tjener monopolkapitalen.

Arbeidsfolk skal også betale for yrkesopplæringen i EEC, som blant annet skal legge vekt pa a lære folk opp til a ta arbeid som er darlig lønnet. I Markedsutvalgets rapport I heter det: »Det er også planer om et felles program for forsering av yrkesopplæring for voksne, nemlig for 3000 ufaglærte italienske arbeidere som er villige til a utvandre. Disse skal fa opplæring i bygnings- og metallindustrien og hotell- og restaurantnæringen i de fem øvrige medlemsland.» Den felles politikk for yrkesopplæringen gar for øvrig ut pa at »opplæringsmulighetene svarer til næringslivets behov», »a unnga uheldige avbrekk mellom allmenn- og yrkesutdanning og fremme videreutdanning og omskolering», »og skape gode forbindelser mellom yrkesopplæring og næringsliv». Det skal videre »legges særlig vekt pa beregning av etterspørselen etter arbeidskraft i ulike næringsgrener og de konsekvenser dette far for yrkesopplæringen», og »det kan tas i bruk yrkesopplæringsprogrammer for a fremme arbeidsformidlingen innen Fellesskapet, særlig med sikte pa den tekniske utvikling og strukturendringer i enkelte yrker og områder.»

Dette er et program som noyaktig tilsvarer Ottosen-komiteens forslag til et nytt norsk videreutdanningsssystem, et forslag som studentene og lærerne

lenge har bekjempet med nebb og klør, og som nærmest er en kopi av forslag til og vedtatte utdanningsmønstre i EEC-land.

Det er arbeidsfolk som skal betale et sosialfond og en yrkesopplæring som har som oppgave å tilpasse arbeidskraften til monopolkapitalens behov. Arbeidsfolk må også finansiere et økende statlig byråkrati i de enkelte medlemsland og de overnasjonale organers stadig økende virksomhet til fordel for konsentrasjon av produksjon, distribusjon og kapital. Dette skjer gjennom overgang til et enhetlig indirekte skattesystem som rammer arbeidsfolk og gir skattelettelser til monopolkapitalen.

Sterk prisstigning og moms i EEC.

Vi har tidligere sett at EEC-kommisjonen i forbindelse med monopoli-
seringen »ser det som sin oppgave å rydde av veien mulige hindringer, særlig de hindringer som måtte skyldes skatte- og selskapsrett». Markedsutvalget sier i sin rapport IV: »Arbeidet med harmoniseringsspørsmålene innenfor denne sektor av beskatningen tar i første rekke sikte på forhold som er av betydning for bedriftsintegreringen og kapitalbevegelsene mellom medlemslandene . . . for å kunne sikre best mulige nøytrale konkurranseforhold innen Fellesskapet når det gjelder bedriftsfusjoneringer og bedriftssamarbeid innen de enkelte land og mellom landene.»

Artikkel 19 i Roma-traktaten sier: »Kommisjonen skal undersøke på hvilken måte de forskjellige medlemsstaters lovgivning vedrørende omsetningsavgifter, forbruksavgifter og andre indirekte skatter, herunder utjevningsordninger for samhandelen mellom medlemsstatene, kan bli harmonisert i det felles markeds interesse. Kommisjonen skal legge fram forslag for Rådet som, med forbehold for bestemmelsene i artikkel 100 og 101 treffer sin avgjørelse enstemmig.»

I samsvar med dette fremmet Kommisjonen forslag til to direktiver som gikk ut på at medlemsstatene innen 1. januar 1970 skulle innføre merverdiavgiftssystemet, i stedet for nasjonale omsetningsavgifter. Direktivene ble vedtatt av Rådet 9. februar 1967, og trådte i kraft 11. april samme år. I en resolusjon av 9. desember 1969 går Rådet dessuten inn for videre harmonisering når det gjelder moms-systemet.

Også norske arbeidsfolk har allerede fått erfaring for hva moms-systemet innebærer. Det tar sikte på å lette beskatningen for monopolkapitalen. I Markedsutvalgets rapport I heter det: »Kommisjonens forslag forutsetter en alminnelig og øyeblikkelig fradragsrett for avgiftsbelastning på innkjøpte råvarer, halvfabrikata, tjenester og investeringsvarer . . . Den foreslåtte generelle fradragsrett for avgift ved kjøp av driftsmidler og investeringsvarer

vil etablere et avgiftssystem som i realiteten fritar disse for avgift.»

De seinere års prisstigning i EEC-landa skyldes for enkelte lands vedkommende overgangen til moms. Spesielt gikk dette hardt ut over Nederland, som fra å være et typisk lavprisland når det gjaldt matvarer, kom opp på Tysklands prisnivå.

EEC har i løpet av de siste åra vært preget av en voldsom prisstigning. Denne prisstigningen henger sammen med den harde lønnskampen arbeiderne i EEC-landa har ført i det siste for å få opp lønningene, som gjennomsnittlig ligger 15 prosent under nivået i Norge. Det har vært voldsomme streikebølger i Italia, Frankrike og Belgia, som delvis har resultert i sterk lønnsøkning. Dette forsøker monopolkapitalen å kompensere gjennom den voldsomme prisstigningen og økt skattebelastning. I Markedsutvalgets rapport I heter det: »Kommissjonen peker på risikoen for at en fortsatt øking av det private forbruk kan medføre store forstyrrelser, og mener at komiteen ikke har forutsatt tilstrekkelig effektive tiltak for å mestre denne utvikling. Man må etter Kommissjonens oppfatning rekne med at det offentlige etter hvert vil måtte legge beslag på en enda større andel av nasjonalproduktet, og at dette vil måtte føre til høyere skattebelastning.»

Konsekvensene av EEC-medlemskap for norske arbeidsfolk.

Også norske arbeidsfolk har de siste åra fått føle strukturrasjonalisering, arbeidsintensivering, prisstigning og nytt skattesystem. Dette henger, som vi har sett foran, sammen med at den norske monopolkapitalen gjennom disse tiltak har forsøkt å styrke sin stilling før et eventuelt norsk EEC-medlemskap. Markedsutvalgets rapport II sier klart fra om de framstøt vi har i vente fra monopolkapitalen: »Enten Norge blir med i et utvidet EEC eller blir stående utenfor, vil det bli nødvendig med betydelige strukturelle tilpasninger i næringslivet. Disse strukturendringer må en anta vil komme til å legge beslag på betydelige ressurser i en overgangstid. Det er nødvendig at det ved lønns- og inntektspolitiske disposisjoner i staten og næringslivet blir lagt vesentlig vekt på dette forhold.»

Arbeidsfolk må med andre ord vente seg harde angrep fra monopolkapitalens side uansett om Norge blir med i EEC eller ikke. Men EEC-medlemskap vil bety en ytterligere forverring. Ikke bare det; det vil innebære at de rettigheter og muligheter til å forsvare seg mot kapitalens framstøt som norske arbeidsfolk har tilkjempet seg, med et slag vil være revet bort, og gjøre oss til modne frukter for en intensivert utbytting fra monopolkapitalens side.

Lønninger og priser. Den prisstigning norske arbeidsfolk allerede erfarer, vil bli kraftig intensivert. Det vil bli en voldsom stigning i prisene på matvarer.

Dette slås blant annet fast i Stortingsmelding nr. 86 for 1966–67: »Forbrukernes utgiftsbudsjett vil øke med ca. 700 millioner kr. I virkeligheten blir utslaget for forbrukerne større, da endringer i omsetningsleddenes avanse og omsetningsskatten kommer i tillegg.» Disse 700 mill. kronene representerer bare en del av prisstigningen som vil komme. De skyldes bare prisøkningen på visse jordbruksvarer på grunn av at subsidiene vil falle bort.

Det vil i tillegg bli en generell prisstigning på en rekke varer. Rentenivået i EEC-landa ligger betydelig over det norske. Ved årsskiftet 1969/70 var diskontoen 6 prosent i Tyskland, 8 prosent i Frankrike, 6 prosent i Nederland, 7 prosent i Belgia og mellom 3,5 og 4 prosent i Italia. I Norge er diskontoen 4,5 prosent. For å hindre kapitalflukt vil Norge måtte sette opp diskontoen. Vi får da en generell renteheving, det vil si økte priser. Blant annet vil husleiene gå opp. På lengre sikt vil reallønnsnivået synke ned på EEC-nivået. I et brev til Utenriksdepartementet om EEC 25. mai 1967 sier Norske Håndverks- og Industribedrifters Forbund bl. a.: »Det er ellers grunn til å peke på at lønnstigningen og stigningen i sosiale omkostninger setter mange bedrifter i en vanskelig situasjon. Det er nødvendig å redusere stigningstakten på dette felt hvis våre bedrifter skal ha en gunstig utgangsposisjon i EEC. Norsk næringsliv er offensivt innstilt, men de må også ha betingelser som gjør at det kan kjempe.» (!)

Arbeidsforhold. Norske arbeidsfolk vil måtte tilpasse seg arbeidsforholdene i EEC. Den gjennomsnittlige arbeidstida er mye lengre i EEC-landa enn i Norge. Den faktiske arbeidstid i EEC-landa i oktober 1967 lå gjennomsnittlig litt under 45 timer i uka. I Norge var den 37 timer. I tillegg må arbeiderne i EEC jobbe mer overtid for å holde liv i seg og sin familie. Dessuten har EEC-landa kortere ferie enn norske arbeidsfolk.

I april 1966 la Kommisjonen fram for Rådet et økonomisk langtidsprogram for perioden 1966–70. Markedsutvalget sier om dette i sin rapport nr. I: »På grunnlag av disse prognosene uttales det i langtidsprogrammet at mulighetene for å øke tilgangen på arbeidskraft må utnyttes så langt som mulig, men her må det også tas sosiale hensyn. Utbyggingen av skoleverket må ikke bremses, selv om alderen på inntreden på arbeidsmarkedet dermed økes. Heller ikke vil det kunne skje noen betydelig økning av arbeidskraftstilgangen ved å forlenge den arbeidsaktive alder. Derimot vil endringer i skatte- og trygdlovgivningen kunne øke tilgangen av kvinner på arbeidsmarkedet. Å utnytte de arbeidskraftsreservene som fortsatt finnes i Sør-Italia, en økt økonomisk aktivitet i de distrikter hvor det ikke hersker mangel på arbeidskraft og en aktiv innvandringspolitikk vil være av stor betydning. *Situasjonen tilsier at en må unngå å senke utbyttet av arbeidskraften ved en for rask reduksjon av*

arbeidstiden.»

Arbeidsfolk må regne med en hardere strukturrasjonalisering og arbeidsintensivering. Det vil bli massenedlegging av småbedrifter og utstrakt arbeidsløshet. Omskolering og tvangsflytting rundt i Europa vil gjøre pendlerens situasjon i Norge i dag til den rene barnematen. Den nåværende ordning med statstilskudd til f. eks. Jernverket i Mo i Rana vil neppe kunne opprettholdes. EEC-medlemskap kan således bety massearbeidsledighet og avfolkning f. eks. der.

Den frie etableringsretten vil medføre økt invasjon av utenlandsk kapital i Norge, og norske arbeidsfolk har allerede fått merke hvordan den utenlandske kapitalen behandler arbeidsfolk, f. eks. i Sauda.

Arbeiderklassens kampmuligheter vil bli kraftig svekket. Arbeidskraftens frie bevegelighet vil bringe folk fra forskjellige land sammen, svekke samholdet og hindre en effektiv lønnskamp. Fremmed arbeidskraft vil presse lønningene nedover, og kunne skape kunstige motsetninger innen arbeiderklassen.

EEC tilstreber et nært samarbeid mellom »organisasjonene i arbeidslivet», på europeisk basis – av den typen norske arbeidere kjenner så alt for godt fra LO-ledelsen og NAF. De seks EEC-lands industriforbund har allerede gått sammen om å danne et felles sekretariat i Brussel. Likeledes har en rekke fagorganisasjoner opprettet »Europa-sekretariater», slik at vi i Brussel får et nært samarbeid mellom industriforbund, fagbevegelse og Kommisjonen – av samme art som det vi har mellom NAF, LO-toppen og staten i Norge. I denne forbindelse er det viktig å merke seg at EEC tar sikte på å utvikle en internasjonal arbeidsrett og arbeidsrettslovgivning, det vil si opprette en klassesdomstol på europeisk basis. Streikeretten vil få et sterkt grunnkudd med dette. Med arbeidskraftens frie bevegelighet vil arbeidskjøperne kunne gjennomføre streikebryteraksjoner ved å hente inn streikebrytere fra andre land – med den europeiske klassesdomstolen i ryggen.

JORDBRUK OG FISKE I EEC

EEC vil skape industrielle forhold i landbruket.

Strukturrasjonaliseringen i EEC rammer, som i Norge, ikke bare industriarbeidere. Den innebærer samtidig at bønder og fiskere fratras næringsgrunnlaget og tvangsflyttes inn til byene og tettstedene, hvor de blir tilskudd til arbeidskraftsreserven, og hvor det skjer en økende forslumming.

Landbruket er den næring som er kommet lengst i integrasjonsprosessen i EEC. Den felles landbruks- og fiskeripolitikk slås fast i Roma-traktatens artikler 38 til og med 47. I artikkel 38, første ledd, heter det: »Det felles marked omfatter landbruket og handelen med landbruksvarer. Med landbruksvarer forstås produkter fra jorden, fra husdyrhold og fra fiske, samt de i første ledd foredlede produkter av disse.» I artikkel 39, første ledd, pkt. a, heter det at den felles landbrukspolitikken har til formål »å øke produktiviteten i landbruket ved å fremme tekniske framskritt, ved å sikre både en rasjonell utvikling av landbruksproduksjonen og ved en optimal utnyttelse av produksjonsfaktorene, særlig arbeidskraften.» Og i artikkel 44, tredje ledd, heter det i forbindelse med kriterier for prispolitikken: »Disse kriterier skal særlig ta hensyn til de gjennomsnittlige innenlandske produksjonskostnader i den medlemstat som anvender minstepriser, til de forskjellige foretaks stilling i forhold til disse gjennomsnittlige produksjonskostnader, samt til nødvendigheten av å fremme både en gradvis bedring av landbrukets driftsforhold og en nødvendig tilpassing og spesialisering innen det felles marked.»

Det er verdt å merke seg at også innen jordbruket skal EEC altså fremme en optimal utnyttelse av produksjonsfaktoren arbeidskraft. »Overflødige» bønder og fiskere skal rasjonaliseres bort, og de resterende skal utnyttes optimalt. Det skal skapes industrielle forhold både i jordbruk og fiske.

Bøndene i EEC strukturrasjonaliseres vekk.

Allerede 15.11.1960 fastsatte Rådet i 10 punkter *grunnprinsippene for en felles landbrukspolitikken*, blant annet: fri omsetning av landbruksvarer innen Fellesskapet, nye forbindelser mellom strukturforbedring, markedsføring og

handel, og samordning av strukturforbedringstiltakene. Resultatet er blitt at massevis av folk er strukturrasjonalisert bort fra jordbruket, og alt i 1968 var over 90% av jordbruksproduksjonen gjenstand for fri omsetning.

Overskuddet på en rekke landbruksvarer i EEC brukes til å begrunne rasjonaliseringen. Politikken hittil har i stor grad gått ut på å fremme en balanse mellom tilbud og etterspørsel med prispolitiske tiltak, og på å foreta støtteoppkjøp av overskuddsprodukter. I en verden av sult og underernæring hadde EEC i 1969 et overskuddslager av natursmør på 400 000 tonn, og det var også enorme lagerbeholdninger av kjøtt, fleisk, egg og andre husdyrprodukter. Løsningen på dette for EECs vedkommende går ikke ut på å avhjelpe sulten, men tvert om nedlegge store deler av jordbruksproduksjonen og å ødelegge overskuddslagre. I Markedsutvalgets rapport IV heter det om dette på side 31: »Tilintetgjørelsen av produkter som trekkes tilbake fra markedsføring har møtt meget sterk kritikk fra forskjellig hold – først og fremst fra forbrukerorganisasjoner, men også fra politikere og enkelte landbruksorganisasjoner.» Markedsutvalgets rapport nr. II sier: »Hovedvekten blir i EEC lagt på tiltak som har til formål å fremme en mer effektiv produksjon med rasjonell utnyttelse av de ressurser som settes inn i jordbruksproduksjonen. Strukturrasjonalisering betraktes som det viktigste middel til å fremme effektiviteten i produksjonen.»

Det er Mansholt-planen (oppkalt etter den nederlandske visepresident i Kommissjonen, Sicco Mansholt) som trekker opp de generelle retningslinjer i strukturpolitikken. Markedsutvalget sier i sin rapport nr. III: »I forbindelse med prisforhandlingene i EEC høsten 1967 kom Kommissjonens visepresident Mansholt ved forskjellige anledninger med uttalelser om den framtidige landbrukspolitikk i Fellesskapet. Han la spesiell vekt på strukturproblemene i landbruket . . . Mansholt sa at det var umulig å løse inntektsproblemene i jordbruket gjennom prispolitiske tiltak alene. Tyngdepunktet måtte nå mer flyttes over på strukturpolitiske tiltak. Han la her spesiell vekt på å øke bruksstørrelsen og å redusere arbeidskraften i jordbruket.»

Mansholt-planen går ut på at i samsvar med Roma-traktatens prinsipper skal alle territoriale og handelspolitiske grenser når det gjelder jordbruksproduksjonen kuttes ut. Ca. 1/3 av dem som i 1969 var beskjeftiget i jordbruket, må forlate næringen. Under 8 prosent av befolkningen i EEC skal i alt være beskjeftiget der. Arealet av dyrket jord skal skjæres drastisk ned – reduseres med 50 mill. dekar, hvorav 10 mill. dekar av den minst lønnsomme jorda skal legges ut til naturparker. Planen skal gjennomføres innen 1980, da de store »kollektivbruk» skal dekke 2/3 av jordbrukets varer i EEC. Utgiftene til planen vil komme på 30 milliarder kr. pr. år, dvs. 300 milliarder kroner

fram til 1980. Pengene skal framskaffes gjennom det stadig økende skattetrykket på arbeidsfolk.

Utgiftene skal blant annet gå til støtte til dem som kan utvikle rasjonell produksjon, og som legger fram en langsiktig driftsplan – det vil si til de storbrukerne som kan utvikle industriell jordbruksproduksjon. For å unngå overproduksjon av en del produkter skal det gis 420 kr. i støtte pr. hektar over tre år til bønder som går over til kjøttproduksjon, og slaktepremie på 1400 kr. pr. dyr fram til 1973, hvis en vil gi opp melkeproduksjonen. Folk som er over 55 år skal få pensjon på 7000 kr. i året for å forlate jordbruket. Det skal gis en avgangspremie til dem under 55 år. Jorda som forlates, skal skogbeplantes eller bli rekreasjonsområde, og det skal gis støtte til skogplanting og skattelettelser i forbindelse med dette. Det skal opprettes informasjonssentre for bønder om sysselsettingsmuligheter, og kurser for dem som har forlatt jordbruket (jfr. Det europeiske sosialfond). Det skal gjennomføres prisnedsettelse på overflodsvarer og prishøyning på mangelvarer. Subsidiutgiftene skal senkes for å frigjøre penger til såkalte struktursubsidier. Det er etter planen 10 millioner bønder for mye i EEC. Jordbruksbefolkningen i EEC er gått ned med 5 millioner hvert tiende år siden krigen. Målet med Mansholt-planen er å drive denne utvikling planmessig fram, og å skape en »agro-industri».

Trass i mye diskusjon og motsigelser har Mansholts linje slått gjennom i praksis. Bare i Tyskland ble mellom 1958 og 1964 hele 394 000 bruk med mindre enn 10 hektar dyrkbar jord strukturrasjonalisert bort. Forholdene i Vest-Frankrike, rundt Nantes, som er et av de typiske utkantstrøk som Frankrike har mange av, kan illustrere virkningene av planen. Strøket er preget av små bruk (gjennomsnittlig 15 hektar, mot Kommisjonens idealmål på 80–100 hektar, mens gjennomsnittsarealet pr. jordbrukseiendom i Norge er ca. 4 hektar), tradisjonelle produksjonsmetoder, relativt høye produksjonskostnader utfra monopolkapitalens synspunkt, lang vei til markedene, dårlige kommunikasjoner og svake bondeorganisasjoner. For bondene vil nedsatte priser på en rekke varer bety ruin. De har heller ikke nok kapital til å drive

effektivt samvirke. De har erfart at støtten fra Brussel og Paris havner hos de store hvete- og sukkerbrukene, som har samlet opp nok kapital på forhånd til å modernisere og kontrollere produksjon og salg, det vil si har direkte forbindelse med næringsmiddelindustrien. Småbrukerne i Vest-Frankrike har altså konkrete erfaringer for at »struktur-subsidier» betyr ruin for dem selv, og industriell monopolisering også i jordbruket. Mansholt-planen innebærer monopolkapitalens inntog for alvor også i jordbruket!

Fiskerigrensene oppheves i EEC.

Den felles landbrukspolitikken i EEC omfatter også fiskeriene. Også i fiskeriene skal industrialiseringen og monopoliseringen fremmes. På samme måte som det er industrielle storbrukere Kommissjonen snakker om når den taler om jordbruket, snakker den om fiskebåtrederer når den vil fremme »fiskernes» interesser. 22. juni 1966 la Kommissjonen fram forslag til retningslinjer for den felles fiskeripolitikk, som tar sikte på strukturpolitiske, markedspolitiske og sosiale tiltak. Markedsutvalgets rapport nr. I sier: »Strukturpolitikken skal sørge for at produksjonen følger markedstendensene og tilpasses etterspørselen. Det skal fastsettes et aksjonsprogram, hvis oppgave skal være å stimulere investeringer som kan bidra til å fremme en rasjonell struktur i næringen og internasjonalt konkurransedyktige produksjonsforhold. Det er videre målsettingen å gi like betingelser med hensyn til fiske innenfor medlemsstatenes fiskeri- og territorialgrense uten noen form for diskriminering på grunnlag av nasjonalitet.» Og: »Alle tidligere bestemmelser av politisk, økonomisk eller sosial art som forvirr konkurransen eller som hindrer den fra bevegelsesfrihet av tjenesteytelser og kapital, eller som kan føre til forskjell i handelsvilkårene, skal fjernes.»

I Kommissjonens retningslinjer sies det om adgangen til fiskeribankene at »Retten til å fiske må forstås og anvendes etter de grunnleggende traktatbestemmelser om fri bevegelse for personer, varer, tjenesteytelser og kapital», og denne retten må forstås som »den rett som gjelder utnyttelsen av fiskeribankene i de enkelte medlemsstaters territorialfarvann, uten diskriminering overfor fiskeribedrifter i EEC på grunn av nasjonalitet.»

Den økonomiske og sosiale komite i EEC avga 26. januar 1967 en uttalelse som sluttet opp om kommissjonens forslag. Markedsutvalgets rapport nr. III sier: »Komiteen slutter seg til Kommissjonens forslag om at fiskefartøyer fra EEC-land skal kunne ilandføre sine fangster i alle Fellesskapets havner . . . Komiteen uttaler at det er i overensstemmelse med traktatens ordlyd og ånd at medlemsstatenes fiskeriområder skal kunne utnyttes av fiskefartøyer som er hjemmehørende i et Fellesskapsland.»

Alle disse prinsippene for fiskeripolitikken er nå vedtatt av Rådet, og skal gjennomføres helt ut i praksis.

Dette rammer kystfiskerne med full styrke. Foredlingsmonopolene vil bygge ut sine egne trålerrederier som vil tvinge småfiskerne bort fra fiskebankene på samme måte som Findus i Hammerfest fører en politikk som skal tvinge fiskerne til å bli trålergaster. Kommissjonen ser som sin oppgave å bedre nettopp disse fiskerimonopolenes stilling. Den ser danning av trålerrederier som nødvendig. Stortingsmelding nr. 86 (1966/67) sier: »Det betyr at

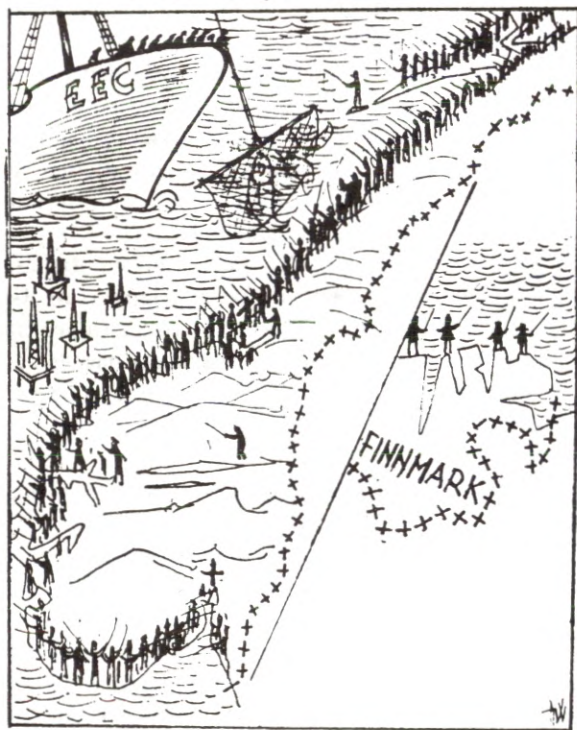
en ser dannelsen av store havfiskeselskaper integrert med foredlingsindustrien som den ideelle løsning.» Den »ideelle» løsning er altså: Bort med kystfiskerne, og fram for monopolkapitalen også i fisket!

Avvikling av næringsgrunnet og tvangsflytting til byer og tettsteder som følge av strukturrasjonalisering er, som vi har sett, ikke noe nytt for norske jordbrukere og fiskere. EEC-medlemskapet vil bety en voldsom forsterkning av denne avfolkningen. Dette på grunn av at konsentrasjonen er kommet mye lengre i EEC enn i Norge, og på grunn av en del viktige strukturelle forhold i norsk jordbruk og fiske.

EEC-medlemskap vil øke tvangsflytningen fra landsbygda.

Når det gjelder jordbruket, har norsk jordbruk en kort vekstsesong og er sterkt oppstykket fra naturens side. Dette i forhold til EEC-jordbruket, som har varmere klima og bedre og flattere jord, og som dermed også har en

Fiskerinytt fra EEC

For i noen grad å beholde vårt nasjonale fiske, kan det, etter forslag fra EEC, bli nødvendig å gå over til stangfiske fra land.

oppstykking som mer er historisk betinget. Vi har tidligere sett at Mansholt-planen nettopp tar sikte på å redusere jordbruksarealet etter lønnsomhetsprinsippet. Dette innebærer at norske bønder helt må gi opp sin næring, og finne seg i å bli tvangsflyttet inn til byene og tettstedene.

Dette går klart fram av Markedsutvalgets rapport nr. II, som regner med at norsk EEC-medlemskap vil innebære oppheving av den gjeldende støtteordning for kornproduksjon, av kraftforreguleringen, av frakttilskuddene, og av meierienes utjevningsordning.

Stortingsmelding nr. 92 (1969/70) og Landbruksøkonomisk Institutt har slått fast de katastrofale følgene for norsk jordbruk. Stortingsmeldingen sier: »Beregningene (over inntektsvirkningen for norsk jordbruk i 1967 og 1969 av en overgang til EEC's prisnivå og tilskuddssystem) ga som resultat at mens jordbrukets nettoinntekter i 1967 ville gå ned med 5–600 mill. kr. på årsbasis, ville inntektsreduksjonen blitt ca. 700 mill. kr. på årsbasis i 1969.» Gula Tidend har framstilt konsekvensene av Landbruksøkonomisk Institutts beregninger, og sier den 8. august i år: »Skulle Noreg gå inn i Sammarknaden, må bøndene med typiske vestlandsjordbruk rekna med ein nedgang i driftsoverskotet på frå 30 til 50 pst.» I en typisk melke- eller sauebygd som Vossestrand-området, vil nedgangen i driftsoverskuddet være 28 %. Jølster–Førde-området – en middels vestlandsk melkeproduksjonsbygd – vil få en nedgang på 50 %. 50 % nedgang vil det også bli for en typisk kornbygd i f. eks. Akershus, Nesbygdene eller Østfold, og i Vestfold.

Praktisk talt vil norsk jordbruk ikke kunne overleve i EEC.

EEC-medlemskap – en dødsdom over norsk fiske.

Når det gjelder fisket, har vi i vårt land et utstrakt kystfiske, som ofte er kombinert med jordbruk, og som er et viktig grunnlag for bosettingen i distriktene. I EEC er derimot havfiske med trål helt dominerende.

Fiskeribladet peker i en lederartikkel 22. juli i år på at hvis Norge blir medlem i EEC, så blir også Danmark og Storbritannia med deres fiskeflåte med, og fortsetter: »Bare la oss se hvilken flåte danskene kan komme med. Danskene kan komme til Lofoten med en snurrevadflåte som er langt større og langt mer effektiv enn den norske. Juksafiskere kan komme fra Færøyene for å delta i både Lofot-fisket og vårfisket i Finnmark . . . Vi håper alle at vintersildfisket skal komme tilbake. Tror ikke Vartdal (statssekretær i Fiskeridepartementet) at tyskere og hollendere vil gå innenfor den norske fiskerigrensen for å fiske sild, når fiskerigrensen er radert bort? Selvfølgelig.»

Dessuten vil den frie landingsretten av fisk skape problemer for fiskeribefolkningen. Enkelte perioder er det vanskelig for fiskerne å få avsatt fangsten, og disse vanskene vil øke. Utenlandske fiskerimonopolers adgang til å reise

bedrifter i Norge vil føre til at de får dominerende innflytelse på produksjon og salg av fisk med følge for strukturen i de enkelte deler av fiskerinæringen.

**Særordninger –
ingen redning for jordbruk og fiske.**

Det har vært snakket mye om varige sær- og overgangsordninger for norsk jordbruk og fiske. For det første er det lite sannsynlig at slike særlig omfattende ordninger vil bli gitt. Belgias utenriksminister Pierre Harmel sa til Arbeiderbladet den 5. august i år om dette: »Det vil ikke være lett å få oss til å forstå den tanke at man kan forandre systemet. Det å delta i Fellesmarkedet er ikke noen a la carte-ordning. Enten er man med i Fellesmarkedet, eller så er man det ikke. Det er meget vanskelig å få diettmeny. Det er ytterst vanskelig å foreta tilpassinger til enhver nasjonal situasjon.» Og Frankrikes president Pompidou har gjort det klart at han ikke vil gå med på en utvidelse av EEC uten at fiskerimarkedet blir ordnet etter Frankrikes ønsker.

I alle fall vil sær- og overgangsordninger bare bety en utsettelse av avfolkningen og tvangsflyttingen.

Dette betyr at bønder og fiskere ikke kan sette sin lit til slike ordninger. De kan bare forsvare sine livsinteresser ved å stole på den kraften som en allianse av alle deler av det arbeidende folket vil gi motstandskampen mot norsk medlemskap.

ØKT MONOPOLISERING OG ØKTE PROFITTER ER HOVEDSIDEN VED EEC

EEC – et naturlig ledd i kapitalismens utvikling.

Vi har sett hvorledes EEC-medlemskap betyr verre kår for folket. Samtidig innebærer EEC en fordel for monopolkapitalen. Vi skal her se litt på bakgrunnen for dette.

Helt siden kapitalismen oppsto i form av frikonkurranseskapitalisme, har den vært preget av en rekke indre motsigelser som har drevet utviklingen framover. Det kapitalistiske produksjonssystemet er basert på utbredt arbeidsdeling både innen den enkelte bedrift og mellom bedriftene. Ved dette blir de forskjellige avdelingene i en fabrikk, fabrikkene og produksjonssektorene sterkt avhengige av hverandre. På den ene siden blir derfor produksjonen stadig mer samfunnsmessig i sin karakter. På den andre siden er tilegnelsen av produksjonsresultatene privat, på grunn av den private eiendomsretten til produksjonsmidlene.

Viktigst for utviklingen innen kapitalismen har vært denne motsigelsen mellom produksjonens stadig mer samfunnsmessige karakter og den private tilegnelsen av produksjonsresultatet. Denne motsigelsen er på lang sikt uløselig innenfor det kapitalistiske systemet, for kapitalen kan ikke øke kjøpekraften hos folk over en lengre periode samtidig som den øker profitten ved å velte stadig større byrder over på det arbeidende folket. Arbeidernes kjøpekraft øker ikke gjennom bruk av reklame. Reklame kan bare endre folks kjøpevaner, for kjøpekraften er bare et uttrykk for den delen arbeideren får av de verdier han skaper gjennom sitt arbeid i i produksjonen. Skal arbeidernes kjøpekraft øke, må de derfor få en større del av produksjonsresultatet. Dette vil innebære mindre profitt til monopolene. Men kapitalen må alltid øke profitten. Men hvordan skal den få avsetning på produktene mens folks kjøpekraft ikke øker? Resultatet av denne motsigelsen har blitt stadig tilbakevendende kriser innenfor de kapitalistiske land. Og krisene har igjen ført til en stadig sterkere konsentrasjon av produksjonen. På den måten kan kapitalen utsette sin egen undergang ved at den gjennom en produk-

tivitetsøkning kan holde profitten oppe samtidig som kjøpekraften holder seg midlertidig.

Allerede i slutten av forrige århundre førte krisene til at frikonkurranskapitalismen gikk over til monopolkapitalisme, monopoler ble de dominerende i produksjonen. Innen monopolkapitalismen har staten i stadig større utstrekning blitt brukt til å hjelpe monopolene gjennom krisene. Men når monopolene har nådd en viss størrelse, når konsentrasjon av produksjon og kapital har blitt tilstrekkelig stor, blir det rett og slett umulig for monopolene å ekspandere videre på det hjemlige markedet. EEC er et resultat av denne utviklingen. EEC betyr nedrivning av markeds grensene i Europa og en ytterligere monopolisering ved at all produksjon i verdensdelen skal baseres på Europa-omspennende monopoler. I tillegg til medlemslandenes nasjonale stater er de overnasjonale EEC-organene blitt overmåte viktige redskaper for de europeiske monopolenes politikk.

Vi ser altså at EEC springer fram som et naturlig ledd i monopoliseringsprosessen innen kapitalismen. Samtidig som EEC er et resultat av denne prosessen, har EEC ført til en ytterligere monopolisering. Denne monopoliseringen er meget sterk. I Frankrike forsvant således 20 prosent av småbedriftene i den elektriske bransjen og 30 prosent av tekstilbedriftene i de første fem årene EEC eksisterte. I en rapport fra den norske ambassaden i Paris fra 1966 heter det om utviklingen i de neste årene: »I de siste to–tre år har tendensen i retning av konsentrasjon innen fransk industri vært sterkt stigende. Ifølge en oversikt over de viktigste konsentrasjoner siden 1964 (små og middelstore bedrifter er ikke medtatt) viser det seg at det har funnet sted 14 sammenslutninger innen næringsmiddelindustrien, 1 innen tekstilindustrien, 4 innen den kjemiske industri, 1 i gummivareindustrien, 1 i oljeindustrien, 6 i den elektroniske industri, 13 i den mekaniske og elektriske industri, 12 i jern- og stålindustrien, 3 i glassindustrien, 3 i papir/kartongindustrien og 9 innen bank- og finansvesen.» Den samme utviklingen mot stadig større monopolisering finner vi også i de andre EEC-landene.

Monopoliseringen i EEC øker stadig

Monopolsamarbeidet innen EEC-området er ikke av ny dato. Innen enkelte sektorer har det vart i nærmere 20 år. Allerede i 1951 ble kull- og stålmonopolene i Belgia, Nederland, Luxembourg, Tyskland, Frankrike og Italia enige om opprettelsen av Det europeiske kull- og stålfellesskapet (CECA). Det er derfor ikke tilfeldig at det nettopp er innen kull- og stålsektoren monopoliseringen i EEC er kommet lengst. Med økonomisk støtte fra CECA's overnasjonale organer har monopolene drevet en storstilt

rasjonalisering og strukturrasjonalisering. Dette har som vi har sett, gått ut over arbeiderne i kullgruvene.

Kull- og stålmarkedet i EEC består av et begrenset antall store enheter som har en viss makt til å bestemme priser og som bevisst innretter sin opptreden på markedet etter hverandre (oligopolistisk markedssituasjon). Denne utviklingen fortsetter stadig. I slutten av 1969 ble det blant annet etablert et nytt selskap felles for gruvene i Ruhr-området. Det omfatter 20 tidligere selskaper som svarer for 93 prosent av kullproduksjonen i Ruhr og 49,4 prosent av EEC-områdets samlede kullproduksjon.

Også konsentrasjonen i stålindustrien har fortsatt. Blant annet er to kjente belgiske stålgrupper sammensluttet og i Tyskland har det i flere måneder vært arbeidet for en sammenslutning av Mannesmanns og Thyssens rørverk. I januar i år la EEC-kommisjonen fram et memorandum som trekker opp de prinsipielle retningslinjer for konkurransepolitikken i stålsektoren. Om dette skriver regjeringens markedsutvalg: »Kommisjonen konkluderer med at det ville være ønskelig med en strukturutvikling henimot en oligopolistisk markedssituasjon hvor 10 større stålgrupper eller bedrifter ville produsere ca. 90 prosent av Felleskapets stålproduksjon, men hvor den største enhet ikke ville få en produksjonsandel som oversteg ca. 12–13 prosent av Felleskapets totalproduksjon.»

EEC øker amerikansk kapitalinnflytelse i Europa

Et annet kjennetegn ved monopoliseringen i EEC er det sterke innslaget av amerikansk monopolkapital. Bare i perioden fra 1958 til 1966 startet mer enn 2100 amerikanske selskaper opp virksomheter i Europa. I den siste tiden er de amerikanske investeringene i EEC ytterligere økt. Etter vurderinger fra EEC-kommisjonen i Brussel økte de amerikanske investeringene med 25 prosent første halvdel av i år. Bare i Vest-Tyskland er mer enn 1000 amerikanske firmaer blitt etablert, og disse sysselsetter til sammen over 300 000 tyske arbeidere. Samtidig er USA-monopolene i første rekke interessert i strategisk viktige industrier. Blant annet kontrollerer amerikanske kapitalinteresser 85–90 prosent av den vest-tyske industrien som bygger elektroniske computere og presisjonsmaskiner, samt 40 prosent av bilindustrien. Det samme forhold finner vi i de andre EEC-landene.

Også i Norge har vi funnet en sterk økning av den amerikanske investeringsaktiviteten i etterkrigstiden, som en følge av Marshall-«hjelpen» og det norske NATO-medlemskapet. Det har vist seg at arbeidsforholdene i de amerikanske bedriftene ofte er mye verre enn i rent norske bedrifter. EFP i Sauda er et eksempel, Esso-raffineriet på Slagentangen et annet. Hvis

Norge går med i EEC, må vi regne med en ytterligere økning av den amerikanske etableringsaktiviteten i Norge. Samtidig vil EEC-bedrifter i større grad etablere seg i Norge. Monopoliseringen vil øke. Ifølge Stortingsmelding nr. 86 for 1966–67 må vi regne med at de utenlandske monopolene vil konsentrere seg om utnyttelsen av norske naturressurser: »Det forhold at Norge ved en tilslutning til Fellesskapet vil være det eneste land med vesentlige reserver av ikke utbygde vannkraftkilder, må antas å føre til økt interesse for utnyttelse av norsk vannkraft.» Norske naturherligheter og dermed rekreasjonsmulighetene til norske arbeidsfolk, står i fare.

Norsk EEC-medlemskap vil altså bety økt monopolisering av norsk industri og handel. Vi vil også bli mer avhengige av utenlandsk monopolkapital. Denne utviklinga vil arbeidsfolk få merke gjennom rasjonalisering, struktur-rasjonalisering, økt arbeidstempo og større arbeidsledighet.

DEN POLITISKE UTVIKLING I EEC OG DET NASJONALE SPØRSMÅL

EEC undergraver den nasjonale suvereniteten.

Roma-traktaten, som trådte i kraft 1. januar 1958, er EEC's grunnlov. Gjennom traktatens bestemmelser om det frie varebytte og den frie bevegelighet for personer, tjenesteytelser og kapital legges, som påvist, grunnlaget for den storstilte monopoliseringa som har funnet sted og som finner sted i EEC.

For å fremme monopolenes politikk er det i samsvar med traktaten opprettet overnasjonale organer. På samme måte som de nasjonale statene framstår som monopolkapitalens fremste redskap, har de overnasjonale EEC-organene blitt stadig mer nyttige redskaper for EEC-monopolenes politikk. Det viktigste EEC-organet er Kommisjonen i Brussel, som har hånd om den daglige ledelse av EEC-politikken. Vi har allerede gjennom flere eksempler vist hvorledes Kommisjonen gjennom sine vedtak har støttet opp om monopolkapitalens konsentrasjonsbestrebelse og rettet sine angrep mot det arbeidende folket i EEC-området.

Hvis Norge går med i EEC blir også det norske folket underlagt Roma-traktaten og de vedtak som EEC-organene hittil har fattet. Samtidig blir vi nødt til å godta fremtidige vedtak fra monopolistorganene i Brussel. Gjennom forordninger og direktiver kan Rådet, etter forslag fra Kommisjonen, fatte vedtak som blir bindende i Norge og som trenger norske lover til side. Derfor betyr EEC også en begrensning av den nasjonale suvereniteten, en viss grad av nasjonal undertrykkelse. Men vi må ikke glemme at hovedframstøtet ved EEC er økt monopolisering og økt profitt til kapitaleierne. Bare i den utstrekning det nasjonale står i veien for dette hovedframstøtet, retter monopolkapitalen, gjennom de overnasjonale EEC-organene, sine angrep mot den nasjonale suvereniteten, som f. eks. når nasjonale lover (konsesjonslover o. l.) står i motstrid til monopolenes ekspansjonspolitik.

I dag har EEC kommet så langt at et felles varemarked, en tollunion, er gjennomført. Det betyr opphevelse av tollsatsene innen EEC-området mellom medlemslandene og en felles ytre tolltariff overfor ikke-medlemmer. Men

dette er bare begynnelsen på en utvikling henimot stadig sterkere integrasjon mellom medlemslandene på en rekke felter. Tollunionen var bare et første skritt på veien. Det neste som står på programmet er gjennomføringen av en økonomisk og monetær (penge-) union. Dette tar man sikte på å gjennomføre innen 1980, og arbeidet med dette har første prioritet innen EEC i dag. En økonomisk union vil bety en vesentlig oppgivelse av norsk selvvråderett over viktige områder som konjunkturpolitikken, budsjettpolitikken og skattepolitikken.

I midten av oktober la en ekspertkomite under ledelse av Luxembourgs statsminister Pierre Werner frem en rapport om en felles valuta. Werner-rapporten fremholder at det må skje en samordning av den økonomiske politikk og valutapolitikken slik at det fra 1974 ikke lenger bør skje kursendringer i nasjonal regi. I rapporten sier man også at man allerede fra 1. januar neste år bør søke å minske kurssvingningene, for så å bruke de tre neste år til tilnærming av kursene. Dette regnes som første fase i tilnærmingen mot den monetære unionen i 1980, som vil bety en felles valuta for hele EEC.

EEC skal bli politisk union.

Formålet med å gjennomføre en monetær og økonomisk union er å lette overgangen til en politisk union. Om den fremtidige utviklingen har EEC-kommisjonens president Malfatti uttalt seg til Newsweek for 17. august: »Monetær og politisk union går hånd i hånd. Det som da blir den største handelsmakt i verden må opplagt ha en felles utenriks- og forsvarspolitik.» Allerede i innledningen til Roma-traktaten er det slått fast at siktemålet med EEC er å skape en slik politisk union. På Haag-møtet 1. og 2. desember 1969 tok statsjefene i EEC det første skrittet henimot en nærmere samordning av medlemslandenes politikk. Dette møtet er nå fulgt opp med Davignon-rapporten hvor man er kommet frem til at medlemslandene skal møtes til konsultasjoner om utenrikspolitiske spørsmål. Dette skal skje minst to ganger årlig, oftere i krisetilfeller.

Går Norge med i EEC, vil vi derfor bli enda sterkere bundet til den imperialistiske blokks politiske og militære utvikling. Muligheten for å føre en nasjonal utenriks- og forsvarspolitik vil bli enda mindre enn den er i dag gjennom NATO-medlemskapet.

På lengre sikt vil en logisk konsekvens av en felles forsvars- og utenrikspolitikk i EEC bli oppbygginga av en felles Europa-hær. De seks medlemslandene innledet forhandlinger om en slik hær allerede like etter at CECA var dannet i 1951. Man kom så langt som til at avtalen ble underskrevet 27. mai

1952, men avtalen trådte ikke i kraft den gang, da den ikke ble ratifisert av Frankrike og Italia.

En felles Europa-hær vil bety en alvorlig trusel mot det arbeidende folket i EEC-landene. I tillegg til de nasjonale statenes voldsapparat vil en slik hær med letthet kunne settes inn mot streikende arbeidere i EEC-området. Den sterke korporativisering i EEC-området øker sannsynligheten for dette.

Korporativiseringen i EEC øker.

Innen de enkelte EEC-land har vi lenge, liksom i Norge, funnet en rekke korporative trekk; classesamarbeidspolitik er vanlig. Roma-traktaten legger i tillegg opp til en sterk korporativisering over landegrensene innen EEC-området. En viktig artikkel i denne forbindelse er traktatens artikkel 118, hvor det heter at Kommisjonen har til oppgave å fremme et nært samarbeid mellom medlemsstatene om arbeidsrettslovgivning og arbeidsvilkår, organisasjonsrett og kollektive forhandlinger mellom arbeidsgivere og arbeidstakere. Dette vil sentralisere en rekke viktige beslutninger av fundamental betydning for arbeidsfolk, til Brussel.

Arbeidet med slike internasjonale kollektive tariffavtaler er allerede i gang. Sekretæren i Europakomiteen for fagforeninger i jern og metall, Günter Köpke, som har ledet en gruppe utsendinger fra diverse fagforbund i EEC, uttalte i september på en pressekonferanse at gruppens endelige mål var å undertegne en internasjonal kollektiv tariffavtale med Philips som skulle omfatte 285 000 ansatte i mer enn 150 fabrikker. Avtalen skal dekke arbeidsforhold, lønn og arbeidstid. Hvis Norge går med i EEC, må norske arbeidere gjøre regning med å måtte godta slike avtaler. Dette vil ytterligere forverre folks kår, da som påvist arbeidstiden i EEC er mye lengre enn i Norge, lønnen dårligere, osv.

Det organiserte classesamarbeidet innen EEC foregår gjennom den økonomiske og sosiale komite, som består av 101 representanter for arbeidskjøpere, topp-pamper i fagbevegelsen og andre næringsorganisasjoner. En av oppgavene til komiteen er å hjelpe Kommisjonen med å sette traktatens artikkel 118 ut i livet. Samtidig arbeider Kommisjonen med å styrke den uformelle kontakten mellom »Europa-sekretariatene» til fagforbundene og arbeidskjøperne. Disse samarbeider også med Kommisjonen. I dette samarbeidet deltar også den franske revisjonistiske fagorganisasjonen CGT og den tilsvarende italienske CGIL.

Politiangrep på streikende Norgas-arbeidere.

Fascistiske tradisjoner i EEC-land truer arbeidsfolk.

Flere av EEC-landene har sterke fascistiske tradisjoner. Dette gjelder såvel Tyskland som Italia og Frankrike. Dette gjør korporativisering i EEC spesielt farlig. For i en situasjon hvor arbeidsfolk reiser seg til kamp mot økt utbytting vil korporativismen lett slå over i dens egentlige form, fascismen. Dette skjedde i Frankrike i mai 1968, da fascistiske metoder ble tatt i bruk for å knuse arbeidernes rettferdige kamp mot undertrykkinga. Siden har Frankrike vært en ren politistat med sterk innskrenkning også i de borgerlige rettighetene.

Hvis en felles Europa-hær blir opprettet blir denne truselen mot arbeidsfolk ytterligere forsterket. En overnasjonal hær under kommando av Brussel-byråkratiet kan da settes inn mot arbeidere som f. eks. er i streik. Hvis Norge går med i EEC, åpner dette perspektiver for vold mot arbeidsfolk som helt vil stille politiaksjonen mot Norgas-arbeiderne i skyggen. En politisk union med en felles Europa-hær er altså, som allerede påvist, i første rekke en trusel mot arbeidsfolks kår, i andre omgang en trusel mot deler av den nasjonale suvereniteten. Dette viser at kampen mot EEC må føres ut i fra arbeidsfolks grunnleggende interesser, ikke ut i fra abstrakte nasjonale prinsipper.

EEC FORSTERKER IMPERIALISMEN

EEC-land er tidligere kolonimakter.

Vi har sett at EEC fremstår som historiens mest effektive og maktfulle instrument for konsentrasjon av økonomisk og politisk makt i Europa. Samtidig er flere av EEC-landene, som Frankrike, Belgia, Nederland og Italia, tidligere kolonimakter. Da koloniene fikk sin formelle frihet, sto disse landene overfor truselen om å miste flere av de fordeler de hadde av koloniene. Resultatet kunne ha blitt som for Storbritannia; underskudd på handelsbalansen, valutakriser og pund-devaluering. Frankrike fikk merke en del av de samme virkninger. Store økonomiske interesser, bygd opp gjennom investeringer og handel i kolonitiden, sto i fare. Det var derfor viktig for de gamle EEC-kolonimaktene å knytte de tidligere koloniene til seg økonomisk, slik at de fortsatt skulle kunne profitere på sine tidligere og nye investeringer. Dette er bakgrunnen for at en rekke av de tidligere EEC-koloniene er blitt knyttet til de gamle koloniherrene gjennom assosieringsavtaler med EEC i henhold til Roma-traktatens artikler 131–136. Disse avtalene sikrer EEC fortsatt innflytelse over utviklingen i de tidligere koloniene.

På denne måten er en rekke afrikanske land og en del mindre områder i andre verdensdeler knyttet til EEC. En av de viktigste metodene som brukes for å styrke denne tilknytningen, er investeringspolitikken. I artikkel 132 heter det blant annet at »Medlemsstatene skal bidra til de investeringer som den gradvise utvikling av disse land og områder krever» og »Med forbehold for de særbestemmelser som er fastsatt i henhold til artikkel 136 skal, i forholdet mellom medlemsstatene og disse land og områder, adgangen for statsborgere og selskaper til å etablere seg følge de bestemmelser og gjennomføres på den måte som er fastsatt i kapitlet om retten til å etablere seg, og det skal ikke finne sted noen forskjellsbehandling». Dette betyr at monopolene i de seks EEC-landene har alle rettigheter til å etablere seg i de assosierte land og har full likestilling med selskaper i disse land. Omvendt har de assosierte land full likestilling og alle rettigheter til å etablere seg i EEC. Den siste »likestillingen»

taler for seg selv: De afrikanske statene eier ingen selskaper som kan investere i Europa eller ta opp kampen med europeisk kapital. Selskapene i Afrika eies jo for det meste nettopp av monopolene i de tidligere moderland. Assosieringsavtalene betyr derfor i praksis ikke noe annet enn at monopolene i de vest-europeiske industrimaktene effektivt setter stopp for hvert steg mot nasjonal industrialisering av de afrikanske landenes næringsliv og at EEC-monopolene sikrer seg en stadig større kontroll over de rike naturressursene som finnes i flere av de gamle koloniene.

EEC har opprettet et eget Utviklingsfond for oversjøiske land og territorier. Til dette fondet innbetaler medlemsstatene årlige beløp, penger som arbeidsfolk har betalt til statene gjennom skatt og avgifter. Disse midlene brukes i første rekke til lån til monopolene i Frankrike, Belgia, Nederland og Italia til investeringer i deres tidligere kolonier. Mesteparten av pengene går til franske investeringer i Afrika. Pengene går stort sett til grunnlagsinvesteringer, til veier, jernbaner og bruer. Disse investeringer er nødvendig for at monopolkapitalen fullt ut skal kunne utnytte råvarene og den billige arbeidskraften som det afrikanske kontinent tilbyr i så rikelige mengder.

EEC profitterer på assosieringsavtalene.

I juli 1963 ble 18 oversjøiske stater assosiert til EEC gjennom Yaounde-avtalen. Intensjonen til de assosierte land med å inngå avtalen var at den skulle muliggjøre en bedre avsetning av deres produkter og ikke minst hadde de trodd på muligheten av at assosieringen skulle føre til en stabilisering av prisene på deres produkter. Dette har ikke skjedd. I en rapport sendt ut av Centre d'Information du Niger i 1967 blir det gjort en sammenligning mellom verdien av afrikanske eksportvarer og europeiske varer som afrikanske land må importere. For eksempel kunne man i 1958 for verdien av ett tonn kaffe fra det EEC-assosierte Elfenbenskysten kjøpe 24 tonn sement. I 1965 fikk man bare 18 tonn for samme mengde kaffe. Et annet eksempel som blir nevnt er at man i 1960 for et tonn kakao fra Kamerun, som er assosiert med EEC, kunne kjøpe 2 700 meter stoff til klær, mens man i 1965 bare fikk 500 meter stoff. Rapporten påpekte også at prisene på tropiske landbruksprodukter hadde falt mellom 22 og 55 prosent siden 1958. Rapporten angriper samtidig strukturen i verdens matvaremarked. Man peker på at prisen på europeisk hvete innenfor EEC-området er 50 prosent over verdensmarkedets priser, og samtidig som de seks EEC-landene tar effektive skritt for å stille seg selv utenfor verdensmarkedets priser, venter de at de afrikanske assosierte stater skal være bundet av dem, uansett hvor svake de måtte være økonomisk. I rapporten heter det at de som lider under dette er bøndene i O. C. A. M. -

landene, som omfatter de fleste av de tidligere franske koloniland i Afrika. Dette viser hvorledes EEC bruker de assosierte landene som leverandører av billige råvarer, mens de selv får avsetning på sine industriprodukter til skyhøye priser. Utbygginga fortsetter som i kolonitida. At EEC kan eksportere sine industriprodukter til de assosierte land til reduserte tollsatser, betyr ytterligere vanskeliggjøring av oppbygging av nasjonale industrier i de assosierte afrikanske land.

EEC forsøker å sette de afrikanske land opp mot hverandre.

Assosieringsavtalene med de oversjøiske land har skjerpet disse lands avhengighet til EEC, og de betyr splittelse av det afrikanske folket og økonomisk undertrykkelse for de store masser i Afrika. De spesielle preferanseordninger innenfor EEC for de assosierte afrikanske lands jordbruksprodukter må nemlig vurderes i sammenheng med diskriminerende forholdsregler mot ikke-assosierte lands produkter. Disse preferanse-ordninger er en fordel for noen afrikanske land på bekostning av andre utbyttede land. Dette er en av grunnene til at fremtredende representanter for de tidligere kolonifolk har tatt skarpt avstand fra EEC. Det gjelder folk som Nehru fra India, N'Krumah fra Ghana og Tom Mboya fra Kenya. De ser EEC som et forsøk på å splitte den afro-asiatiske del av verden ved å reise tollmurer som knytter de tidligere kolonier (spesielt franske) sterkere til Europa enn til deres afrikanske nabofolk. EEC-landene har delvis klart dette. Det viser seg bl. a. i det forhold at handelen mellom de utbyttede land innbyrdes har sunket. De som høster fordeler av splittelser mellom de utbyttede land, er monopolene i de imperialistiske land. En samlet »tredje verden» ville stå mye sterkere enn en splittet i kampen for sosial og økonomisk frigjøring fra de imperialistiske undertrykkerne. Folkene i de utbyttede land er ikke tjent med denne splittelsen. I tillegg var Yaounde-avtalen uten tvil en politisk stabiliseringsfaktor i Afrika. EEC-politikken har dermed ikke bare forsterket de europeiske-afrikanske forbindelser, men først og fremst den vestlige verdens monopolars innflytelse i Afrika. EEC styrker dermed imperialismen.

ARBEIDERKLASSEN I LEDELSEN

En kort oppsummering av utviklingen i EEC må gå ut på at den kjennetegnes av en økende monopolisering og samtidig en stigende utbytting av arbeidskraften. Mindre industri legges ned, og jordbruk og fiske avfolkes. Dette innebærer en voldsom proletarisering – og polarisering – av befolkningen innen EEC: En større og større andel blir eiendomsløse lønnsarbeidere, som må selge sin arbeidskraft til et stadig mer fåtallig monopolborgerskap for å overleve.

Denne utviklingen er ikke fremmed for Norge. Også i vårt land pågår det en sterk monopolisering og strukturrasjonalisering i næringslivet, og en økende rasjonalisering av arbeidsprosessene for å øke utbyttet av arbeidskraften. Og også i vårt land medfører dette nedlegging av jordbruk, fiske og småbedrifter, samt polarisering av befolkningen i en stadig mer tallrik lønnsarbeiderklasse og et snevrere og snevrere monopolborgerskap.

Kampen må være anti-kapitalistisk.

I prinsippet er det ingen vesentlig forskjell på vårt eget land og EEC. Begge steder hersker den kapitalistiske produksjonsmåten, som med nødvendighet fører til en stadig sterkere monopolisering og utbytting av arbeidskraften. Men i praksis er det ganske store forskjeller, av den grunn at i EEC er denne prosessen kommet mye lenger enn i vårt eget land. Dette betyr at hvis Norge blir medlem i EEC, vil det innebære en intensivering av den forverring som den norske arbeiderklassen og resten av det arbeidende folket – fiskere, småbrukere, osv. – i dag er utsatt for. Dessuten vil mulighetene for å motstå denne forverringen bli kraftig svekket.

Dette har det arbeidende folket erfaring for allerede i dag. Den norske monopolkapitalen ønsker norsk EEC-medlemskap for sammen med den europeiske monopolkapitalen å delta i jakten på ekstraprofit, og for å få friere slag overfor både den norske og den europeiske arbeiderklassen. Derfor har den presset fram den norske søknaden om medlemskap i EEC. Men for å stå sterkt nok rustet i den europeiske konkurransen i tilfelle norsk

EEC-medlemskap, har den måttet gjennomføre en rekke tiltak som rammer alle deler av det arbeidende folket. Den har forsert strukturrasjonaliseringen og rasjonaliseringen, og for å tilpasse Norge til EEC og styrke sin egenkapital har den tvunget gjennom moms-skattesystemet. Med samme formål har den norske monopolkapitalen iverksatt en kraftig dyrtid, sist akselerert av regjeringens statsbudsjett for 1970-71. Dette innebærer at det arbeidende folket får merke de første virkningene av EEC-medlemskapet allerede før det er en formell realitet.

Dette betyr at kampen mot EEC ikke kan innskrenke seg til å rette seg mot den rent formelle siden av spørsmålet: den formelle innmelding i EEC og det tap av den nasjonale suvereniteten som dette vil medføre. Kampen må ta utgangspunkt i virkeligheten: at norsk EEC-medlemskap gjennom monopolisering, rasjonalisering og dyrtid er i ferd med å bli virkeliggjort allerede i dag, og at det vesentlige innholdet i opphevelsen av den nasjonale suvereniteten er at det norske arbeidende folket dermed blir fritt vilt for både norsk og europeisk monopolkapital. Kampen må med andre ord være anti-kapitalistisk. Den må ta utgangspunkt i at norsk EEC-medlemskap bare betyr en forsterkning av den utbytting norske arbeidere i dag utsettes for, og den må rette seg mot denne forsterkning av utbyttingen slik den allerede gjør seg gjeldende i Norge i dag. Hvis arbeidsfolk ikke straks tar opp kampen mot de forverringstiltak monopolkapitalen iverksetter i dag for å bli konkurranse-dyktig innen EEC i morgen, vil vi ikke kunne hindre medlemskap. Bare ved å forpurre disse tiltakene vil vi kunne sette en effektiv stopper for medlemskapsbestrebelsene.

Dette betyr at arbeidsfolk må føre kampen mot EEC på sine egne premisser. Det fins en rekke kapitalinteresser i vårt land som på det nåværende tidspunkt ikke vil klare seg i konkurransen innen EEC, og som derfor foreløpig er motstandere av norsk medlemskap. Disse kapitalinteressene kan imidlertid ikke gå med på at kampen mot EEC blir ført som en kamp mot blant annet dyrtid, fordi dette vil ramme dem selv. De vil derfor forsøke å innskrenke perspektivet til å gjelde vage og udefinerte «nasjonale» interesser, og forsøke å ta ledelsen i folkets kamp på disse premissene. Dette lederskapet kan arbeidsfolk ikke underkaste seg. For arbeidsfolk betyr kampen for å bevare den nasjonale suvereniteten det samme som kamp for livsinteressene og for de rettigheter som arbeidsfolk i dette landet har tilkjempet seg. Dette må derfor innebære kamp mot dyrtid og økt utbytting av arbeidskraften på tvers av de «nasjonalt» orienterte kapitalinteressene. Disse kapitalinteressene kan i virkeligheten heller ikke forhindre norsk EEC-medlemskap. Bare arbeidsfolk kan ved å motstå monopolkapitalens forsøk på forverring virkelig forsvare de nasjonale interessene.

Både lønnsarbeidere, fiskere og småbrukere rammes av monopolkapitalens forberedelser til norsk EEC-medlemskap, og vil bli hardest rammet hvis medlemskapet skulle bli en realitet. De har derfor felles interesser av å føre en felles, anti-kapitalistisk kamp mot EEC-forberedelsene. Sammen utgjør de mesteparten av det arbeidende folket i Norge, og samtidig det overveiende flertall av befolkningen. Hvis de forener seg til en felles kampanhet, vil ingen makt kunne bringe Norge inn i EEC.

Arbeiderklassen må lede kampen.

Men dette forutsetter at den delen av det arbeidende folket som selger sin arbeidskraft til kapitalen – arbeiderklassen – tar ledelsen i denne kampanheten. Fiskere og småbrukere, trygdede og ungdom under utdanning, soldater o. l. rammes av de samme krefter som arbeiderklassen, og monopoliseringen og strukturrasjonaliseringen medfører en stadig sterkere proletarisering av disse gruppene. Men bare arbeiderklassen står i et direkte og umiddelbart motsetningsforhold til kapitalen. Arbeiderklassen er den klasse som kapitalismens profitt i siste instans baserer seg på, som alltid vil bli utbyttet under kapitalismen, og som ikke kan gjøre seg håp om å få til noen grunnleggende endring av sin stilling innen kapitalismen. Derfor har arbeiderklassen også det sterkeste våpnet i den anti-kapitalistiske kampen mot medlemskap i EEC – streikevåpnet. Dette våpnet rammer kapitalen i dens hjerte.

Det er for å sikre at kampen mot EEC blir en kamp mot økt utbytting av arbeidsfolk, og at den blir ledet av arbeiderklassen, at »Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid» er opprettet. Arbeiderkomiteer er det avgjørende, nødvendige midlet i folkets hender til å hindre medlemskap.

»Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid» er en komite av Oslo-arbeidere. Den oppfordrer folk til på grunnplanet – på arbeidsplasser, bosteder, skoler, universiteter osv. – å danne liknende komiteer på det samme anti-kapitalistiske grunnlag som her er lagt fram, for å sikre folkets livsinteresser og hindre norsk EEC-medlemskap – to deler av samme sak.

Trykt i offset hos A/S Duplotrykk

Pris kr. 3,-.